

Dnr KS 2020/168

§ 122 Svar på remiss av Institutet för språk och folkminnets rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib

Sammanfattning

Regeringen har gett Haninge kommun möjlighet att ge synpunkter över slutrapporten (Ku2019/01708/CSM) Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib.

Regeringen beslutade den 28 juni 2018 att ge Institutet för språk och folkminnen (Isof) i uppdrag att utreda formerna för hur språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras och utreda förutsättningarna för motsvarande funktioner för jiddisch och romani chib. I februari 2019 lämnade myndigheten en första delrapport med förslag på inrättande av språkcentrum för finska och meänkieli. I delrapporten ger Isof en övergripande bild av situationen för nationella minoritetsspråk och behovet av språkrevitaliserande insatser. I denna slutrapport lämnar myndigheten sina överväganden kring jiddisch och romani chib.

Isof föreslår att språkcentrum för jiddisch och romani chib inrättas inom ramen för myndigheten. Dessa två språk är icke-territoriella minoritetsspråk, vilket innebär att de har en svagare rättslig ställning och därmed är i behov av en plattform för att stärka språkens ställning i samhället. Myndigheten har ett nuvarande uppdrag och erfarenhet av arbete med nationella minoriteters språk och kultur. Förutsättningarna för att bedriva arbetet med att revitalisera och stärka språken genom språkcentrummodellen bedöms som goda. Med ett utökat uppdrag och en offentlig basfinansiering skulle det skapa trygghet och stabilitet och ge en god förutsättning för hållbar kompetensförsörjning.

I slutrapporten föreslår Isof också att båda språkcentrumen placeras i Stockholmsområdet. För att säkra minoriteternas aktiva medverkan, delaktighet och inflytande över verksamhetens inriktning bedöms att en styrgrupp med representanter från minoriteterna bör knytas till respektive språkcentrum.

I majoriteten av samrådssvaren tillstyrker man Isofs förslag om huvudmannaskap och organisation.

Förvaltningens synpunkter

Sverige har erkänt de nationella minoriteterna och minoritetsspråken som en del av den svenska kulturen och kulturarvet.

Kommunstyrelseförvaltningen ser positivt på att en eller flera språkcentrum för nationella minoritetsspråk tas fram. Detta stärker Haninge kommuns pågående minoritetspolitiska arbete.

Haninge kommuns största minoritetsgrupper är sverigefinnar och romer. Därför utgår förvaltningen från dessa gruppers erfarenheter, dock finns många likheter i situationen mellan det romska och det judiska språket.

I slutrapporten förklaras kulturen som en viktig del i arbetet med språket och språkets utveckling samt att språket som en bärare av det immateriella kulturarvet bör få en mer central plats i minoritetspolitiken. Förvaltningen delar denna syn. I Haninge finns i dagsläget tolv olika varieteter av romska. Alla delar samma erfarenhet, att språket försvagats över tid. Det romska språket har ingen standard och baseras på en muntlig tradition varför det blir viktigt med en närhet till ett språkcentrum som samarbetar med forskningsverksamheter, universitet och högskolor.

I förslaget till budget för språkcentrum är det förståeligt att tyngdpunkten ligger på lönekostnader. Förvaltningen anser dock att man ska beakta ett ekonomiskt utrymme för externa uppdrag för att möjliggöra ökad delaktighet i synnerhet från minoritetsgrupperna med språk- och kulturkompetens.

Förvaltningen stödjer Isofs förslag på Stockholm som geografisk placering. Språkrådet, forskningsinstitut samt Södertörns högskola har sitt säte där. Där finns också många olika varieteter av romska och det är viktigt att placera centret nära talarna för att underlätta inhämtning av kunskap, utveckla verksamheten och testa metoder för språkets utveckling.

Underlag för beslut

- Remiss från Institutet för språk och folkminnen 2020-03-02
Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib

<https://www.regeringen.se/remisser/2020/03/remiss-av-institutet-for-sprak-och-folkminnens-rapport-sprakcentrum-for-nationella-minoritetsprak-avseende-jiddisch-och-romani-chib/>

- Institutet för språk och folkminnets rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib
<https://www.regeringen.se/493ce6/contentassets/056ce0691bdc475d94f0195608d50c48/sprakcentrum-for-nationella-minoritetsprak.pdf>

- Delrapport för språk och folkminnets språkcentrumutredning
<https://www.regeringen.se/495377/contentassets/a418b3bddd14c8f83fd1e56e73ad771/institutet-for-sprak-och-folkminnens-rapport-sprakcentrum-for-nationella-minoritetsprak.pdf>

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande ska utgöra kommunens remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande ska utgöra kommunens remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Kulturdepartementet (se anvisningar i missiv),
kommunstyrelseförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen